

ZUBEROAKO HERRI IZENDEGIA

Erabilitako irizpideak

Zergatik lan hau

1998an eskatu zitzaien Onomastika batzordeari Zuberoako herri izenak berraztertea, zenbait udalek euskal izenak bide-seinaletan eta erabiltzeko asmoa agertu baitzuten eta euskaltzaleen artean ez izaki adostasunik izen horien gainean. Kasu batzuetan, izan ere, formak zaharkitu, desegoki edo egungo euskararen kontrakotzat jotzen ziren. Hori dela eta, zenbait herritan, Euskaltzaindiak *Euskal Herriko udal izendegia-n* (1979) proposatuari muzin eginik, bestelako izenak erabiltzen ari ziren.

Bestalde, kontuan hartu behar da azken urteotan burutu lana, eta bereziki *Nafarroako herri izendegia* (1990) eta geroztik plazaratu “Nafarroako toponimia nagusiaren normalizaziorako irizpideak” *Euskera*, 1997, 3, 653-666. Guzti hori ezin zitekeen inola ere bazter.

Onomastika batzordeak, Zuberoako euskaltzainen laguntza ezezik, hango euskaltzaleena ere (Sü Azia elkartearena, bereziki) eskatu zuen, iritziak hurbiletik ezagutzeko. Hiru bilkura egin ziren: Bilboko egoitzan lehendabizikoa, Iruñeko ordezkaritzan bigarrena eta Maulen hirugarrena. Proposamena Euskaltzaindiaren batzarrean aurkeztu eta 1998ko abenduan erabaki.

Aipatu behar da, halaber, *Eskiula* sartu dugula zerrendan, nahiz herri hori Zuberoatik kanpo dagoen.

Eztabaida puntuak eta erabilitako irizpideak

Egungo euskara arautua eta leku-izenak

Batzuek, hobe beharrez, euskara batuko hiztegi arrunterako onartu irizpide eta moldeak erabili nahi izan dituzte onomastika alorrean, leku-izenak zein bestelako izen bereziak, neurri batean, hizkuntza arruntaren sistematik kanko daudela ikusi gabe. Toponimian, izan ere, bada maiz aski egungo hizkuntzari ez dagokion zerbait, aurreko egoeraren oihartzuna.

Gainera, Euskaltzaindiak aspaldi errana du, Bergaran 1978an egin zuen biltzarraren ondoren, leku-izenek trataera berezia dutela. Ikus, batez ere, kontsonante busti-palatalen grafiaz erabakia, *Euskera* 24:1, 1979, 91-92. Ñ letra hiztegi arruntean arras mugatua izan arren, leku-izenetan erabiltzen da: Oñati (G), Abadiño (B), Iruñea (N) eta Añana (A). Orotako balio duena, aldiz, kontuan hartzekoa da: eremu zabal batean z/s arteko bereizketa galdu bada (s-ren faboretan), Zeanuri edo Lezama idazkerak atxiki dira. Laburdurak ere ez dira euskara jasoan onartzen; ahozko jardueran Honddarbi, Elantxo eta Ittuna erraten bada, izen ofizialak Hondarribia, Elantxobe eta Ituren dira. Jakina, munduko hizkuntza gehienetan segitzen den jokabidea da hau; Frisco eta Leister ahoskatu arren San Francisco eta Leicester bakarrik dira forma ofizialak eta maila jasoan gomendatuak.

Irizpideak

1. Ñ grafema

Lehen aipaturiko *Euskal Herriko udalen izendegia*-n, Zuberoako izenei dagokiela ñ grafema ageri zen, hango tradizio zaharra errespetatu nahian eta Louis Dassanceren “Herrien eta herritarren izenak eskuaraz” (1966) zeritzanari kasu eginez: *Larrañe*, e.a. Alabaina, -ain(e)- taldea beti -añ(e)- ahoskatzen denez gero, Euskaltzaindiak -ain- idazkera proposatzeari iritzi dio egokien: *Garindaine*, *Lorraine*, e.a. Gogora, bestalde, herritarren izena *garindaintar*, *larrantar*, e.a. dela. Ñ galtzen ez duen bakarra *Urdiñarbe* da, busti gabeko forma, *Urdinarbe*, ahoskera saihesteko. Hortaz:

<i>Garindaine</i>	<i>Urdiñarbe</i>
<i>Gotaine</i>	
<i>Lorraine</i>	
<i>Ainharbe</i>	
<i>Berrogaine</i>	
<i>Omizegaine</i>	
<i>Ündüreine</i>	

2. Hitz barruko marratxoaren erabilera

Gune desberdinak ez baldin badira, adibidez: *Biurrun-Olkotz* (N), *Ezkio-Itsaso* (G), *Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz* (B) edo *Maule-Lextarre* (Z), izenetan ez da marratxorik gomendatuko. Hori dela eta, *Sarrikotapea* (-a) Nafarroa Garaiko *Abaurrepea* bezala, idatzi behar da, eta ez erdararen moldeari jarraiki *Sarrikota-pia* (Charritte-de-Bas).

3. Bukaerako artikula

Leku-izen anitzetan ageri den bukaerako -a, adibidez: *Bizkaia*, *Azpeitia* edo *Kintoa*, ez da hitzaren zatia, artikula baizik, eta horrela adierazi behar da deklinabidean sortzen diren aldaketak kontuan izateko, hitz arrunt bezala deklinatu behar baitira (*etxea*, *baina etxe*, *etxetik*). Zuberoan horrelako kasuak aurkitzen diren arren, ez ziren 1979ko izendegian islatu eta nahasmena sortu zen batzuetan. Horren adibidea *Ospitalepea* da. Nor eta non kasuetan artikula agertzen da: *Ospitalepea*, *Ospitalepean*, baina beste zenbait kasutan ez: *Ospitalepeko*, *Ospitalepera*, *Ospitalepetik*. Horrelakoetan artikula kendu beharra garbiki adieraztea erabaki da. Bestalde, ez da ahantzi behar nor kasuan agertzen de *i*, *hots*, *Ospitalepia*, *Sarrikotapia*, ahozko gertakaria dela, *etxe* / *etxia* bezala, hizkuntza idatzira pasatu behar ez dena.

4. Bukaerako -e paragogikoa

Lapurdin eta Nafarroa Beherean bezala, Zuberoan agertzen den bukaerako -e paragogikoa, izena erabiltzean hitzean sartzen den -e hori, bere horretan uztea erabaki da, oso errotua baitago: *Lorraine*, ez *Larrain*. Ez da horrela jokatu Euskal Herriko gainerako herri izenetan; demagun, *Lemoize* gabe, *Lemoiz* onartu zen, baina gertakari horren indarra askoz ere handiago da hemen.

5. Kontsonante ondoko *h-a*

Kontsonante ondoan *h*-rik ez ezartzea proposatu zuten zenbaitek. Bi arrazoi eman zituzten horretarako: batetik, ahoskatze horren desagertzea, bertako askok, eta ez soilik gazteek, egiten ez dutelako; bestetik, hiztegi baturako onetsi ez zen idazkera izaki (*etorri*, ez *ethorri*), hatxez idazteak zaitasuna eta nahasmendua ekarriko luke, haien ustez.

Lehenbiziko arrazoiai dagokionez, galtzear den zerbait gomendatzea, erran behar da Euskaltzaindiak ez duela deus ere ahoskera horren aurka, *hots*, *th*-ren kontra. *H* horiek euskararen berezko ondarea dira, ez kanpotiko eraginaren fruitua. Gainera, Euskal Herri osoan erabilitako irizpide nagusia forma osoak eta ongien

dokumentatuak atxikitzea da. Bestalde, lehen erran bezala, toponimia berezko eremua da, neurri batean, hiztegi arruntaren arauetan beti sartzen ez dena. Euskal Herri osorako *harri* onartu bada ere, *Arrigorriaga*, *Arrate* eta abar gomendatu da Hegoalde osoan, neotoponimia ez bada, jakina.

Hortaz, honako aldaketak onartu dira:

Mitikile, *Pagola*, biak *h*-rik gabe.

Gainerako izenetan *h*-a gorde da:

Ainharbe, *Arhane*, *Atharratze*, *Atherei*, *Ithorrotze*, *Olhaibi*, *Sorholüze*, *Zunharre*, *Zunharreta*.

6. Izen zaharren berreskuratzea

Horrelako bi kasu baizik ez ditugu: *Urdatx / Santa Grazi eta Montori / Berorize*. Erran beharrik ez da, berreskuratut nahi diren forma horiek oinarrituak daude (*Urdaix*, 1476, idazkera horrekin; eta *Berorize* Belak bildu zuen, XVII. mendean).

7. Idazkera tradizionalen berreskuratzea

Hiru izen dira atal honetan, *Sohüta*, *Ürrüstoi* eta *Ündüreine*. Lehenbizikoari datxekola, *Sorhoeta* izena berreskuratzeko proposamena egin zitzaien batzordeari. Egia da forma horren lekukotasunak ez direla falta: besteak beste, *Sorhoëta* ageri da Belapeyreren dotrinako lehen plaman (1696); baina hori ez zen onartu, ez ohi baitu Euskaltzaindiak forma zaharkituen alde jokatzen.

Ürrüstoi izenaz denaz bezain batean, idazkera tradizionaleko s, egun gordetzen dena, hobetsi da, eta ez *Ürrüxtoi*. Larrasquetek ere (1939) -s- dakar.

Azkenik, *Ündüreine* izenarekin ere berdin jokatu dugu, hori baita idazkera tradizionala, egun bizirik dagoena, eta Nafarroako *Indurain* izen kidetik hurbilago dagoena, halaber forma ofizialetik (*Undurein*), *Ündürüne* forma berria baztertuz.

1) Herri izenak euskaraz

Herri izena	Herriaren izen ofiziala	Udalerrria euskaraz	Udalerrriaren izen ofiziala
Ainharbe	Aïnharp	Ainharbe	Aïnharp
Aloze	Alos	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Altzabeheti	Alçabéhety	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Altzai	Alçay	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Altzürükü	Aussurucq	Altzürükü	Aussurucq
Arhane	Arhan	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Arrokiaga	Roquiague	Arrokiaga	Roquiague
Arüe	Aroue	Arüe-Ithorrotze-Olhaibi	Aroue-Ithorots-Olhaïby
Astüe	Restoue	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Atharratze	Tardets	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Atherei	Athérey	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Barkoxe	Barcus	Barkoxe	Barcus
Berroeta	Berraute	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Berrogaine	Berrogain	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Bildoze	Viodos	Bildoze-Onizepea (-a) (*)	Viodos-Abense-de-Bas
Domintxaine	Domezain	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Doneztebe	Saint-Etienne	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Erribareita	Rivareyte	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte
Eskiula	Esquiule	Eskiula	Esquiule
Etxarri	Etcharry	Etxarri	Etcharry
Etxebarre	Etchebar	Etxebarre	Etchebar
Ezpeize	Espès	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Gamere	Camou	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Garindaine	Garindein	Garindaine	Garindein
Gotaine	Gotein	Gotaine-Irabarne	Gotein-Libarrenx

Hauze	Haux	Hauze	Haux
Idauze	Idaux	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Irabarne	Libarrenx	Gotaine-Irabarne	Gotein-Libarrenx
Iruri	Trois-Villes	Iruri	Trois-Villes
Ithorrotze	Ithorots	Arüe-Ithorrotze-Olhaibi	Aroue-Ithorots-Olhaïby
Jeztaze	Gestas	Jeztaze	Gestas
Lakarri	Lacarry	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Larrabile	Larrebieu	Ürrüstoi-Larrabile	Arrast-Larrebieu
Lorraine	Larau	Lorraine	Larau
Larrori	Larrory	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larryory-Mendibieu
Larüntze	Laruns	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Lexantzü	Lichans	Lexantzü-Zünharre	Lichans-Sunhar
Lextarre	Licharre	Maule-Lextarre	Mauléon-Licharre
Ligi	Licq	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Liginaga	Laguinge	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Lohitzüne	Lohitzun	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq
Maule	Mauléon	Maule-Lextarre	Mauléon-Licharre
Mendi	Mendy	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Mendibile	Mendibieu	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larryory-Mendibieu
Mendikota	Menditte	Mendikota	Menditte
Mitikile	Moncayolle	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larryory-Mendibieu
Montori / Berorize	Montory	Montori / Berorize	Montory
Muskildi	Musculdy	Muskildi	Musculdy
Oihergi	Oyhercq	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq
Olhaibi	Olhaïby	Arüe-Ithorrotze-Olhaibi	Aroue-Ithorots-Olhaïby
Onizegaine	Abense	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Onizepea (-a) (*)	Abense-de-Bas	Bildoze-Onizepea (-a) (*)	Viodos-Abense-de-Bas
Ospitalepea (-a) (*)	Hôpital-Saint-Blaise (L')	Ospitalepea (-a) (*)	Hôpital-Saint-Blaise (L')
Ozaraine	Osserain	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte

Ozaze	Ossas	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare
Pagola	Pagolle	Pagola	Pagolle
Sarrikotagaine	Charrite-de-Haut	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charrite-de-Haut
Sarrikotapea (-a) (*)	Charrite-de-Bas	Sarrikotapea (-a) (*)	Charrite-de-Bas
Sohüta	Chéraute	Sohüta	Chéraute
Sorholüze	Sorholus	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Ündüreine	Undurein	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Urdatx / Santa Grazi	Sainte-Engrâce	Urdatx / Santa Grazi	Sainte-Engrâce
Urdiñarbe	Ordiarp	Urdiñarbe	Ordiarp
Ürrüstoi	Arrast	Ürrüstoi-Larrabile	Arrast-Larrebieu
Zalgize	Sauguis	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Ziboze	Sibas	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Zihiga	Cihigue	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Zühara	Suhare	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare
Zunharre	Sunhar	Lexantzü-Zunharre	Lichans-Sunhar
Zunharreta	Sunharrete	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete

(*) Kontuan hartu behar da **(-a)** agertzen denean, amaierako **-a** ez dela itsatsia, artikulua baizik, hots: *Onizepea, Onizepean...; baina Onizepeko, Onizepera, Onizepetik...*

2) Herri izenak frantsesez

Herriaren izen ofiziala	Herri izena	Udalerrria euskaraz	Udalerrriaren izen ofiziala
Abense	Onizegaine	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Abense-de-Bas	Onizepea (-a) (*)	Bildoze-Onizepea (-a) (*)	Viodos-Abense-de-Bas
Aïnharp	Ainharbe	Ainharbe	Aïnharp
Alçabéhety	Altzabeheti	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Alçay	Altzai	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Alos	Aloze	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Arhan	Arhane	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charrite-de-Haut
Aroue	Arüe	Arüe-Ithorrotze-Olhaibi	Aroue-Ithorots-Olhaïby
Arrast	Ürrüstoi	Ürrüstoi-Larrabile	Arrast-Larrebieu
Athérey	Atherei	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Aussurucq	Altzürükü	Altzürükü	Aussurucq
Barcus	Barkoxe	Barkoxe	Barcus
Berraute	Berroeta	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Berrogain	Berrogaine	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Camou	Gamere	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Charritte-de-Bas	Sarrikotapea (-a) (*)	Sarrikotapea (-a) (*)	Charritte-de-Bas
Charritte-de-Haut	Sarrikotagaine	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Chéraute	Sohüta	Sohüta	Chéraute
Cihigue	Zihiga	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Domezain	Domintxaine	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Espès	Ezpeize	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Esquiule	Eskiula	Eskiula	Esquiule
Etcharry	Etxarri	Etxarri	Etcharry
Etchebar	Etxebarre	Etxebarre	Etchebar
Garindein	Garindaine	Garindaine	Garindein

Gestas	Jeztaze	Jeztaze	Gestas
Gotein	Gotaine	Gotaine-Irbarne	Gotein-Libarrenx
Haux	Hauze	Hauze	Haux
Hôpital-Saint- Blaise (L')	Ospitalepea (-a) (*)	Ospitalepea (-a) (*)	Hôpital-Saint-Blaise (L')
Idaux	Idauze	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Ithonrots	Ithonrotze	Arüe-Ithonrotze-Olhaibi	Aroue-Ithonrots-Olhaïby
Lacarry	Lakarri	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Laguinge	Liginaga	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Larrau	Lorraine	Lorraine	Larrau
Larrebieu	Larrabile	Ürrüstoi-Larrabile	Arrast-Larrebieu
Larrory	Larrori	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Laruns	Larüntze	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Libarrenx	Irabarne	Gotaine-Irabarne	Gotein-Libarrenx
Lichans	Lexantzü	Lexantzü-Zünharre	Lichans-Sunhar
Licharre	Lextarre	Maule-Lextarre	Mauléon-Licharre
Licq	Ligi	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Lohitzun	Lohitzüne	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq
Mauléon	Mauléon	Maule-Lextarre	Mauléon-Licharre
Mendibieu	Mendibile	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Menditte	Mendikota	Mendikota	Menditte
Mendy	Mendi	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Moncayolle	Mitikile	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Montory	Montori / Berorize	Montori / Berorize	Montory
Musculdy	Muskildi	Muskildi	Musculdy
Olhaïby	Olhaibi	Arüe-Ithonrotze-Olhaibi	Aroue-Ithonrots-Olhaïby
Ordiarp	Urdiñarbe	Urdiñarbe	Ordiarp
Ossas	Ozaze	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare
Osserain	Ozaraine	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte
Oyhercq	Oihergi	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq

Pagolle	Pagola	Pagola	Pagolle
Restoue	Astüe	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Rivareyte	Erribareita	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte
Roquiague	Arrokiaga	Arrokiaga	Roquiague
Sainte-Engrâce	Urdatx / Santa Grazi	Urdatx / Santa Grazi	Sainte-Engrâce
Saint-Etienne	Doneztebe	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Sauguis	Zalgize	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Sibas	Ziboze	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Sorholus	Sorholüze	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Suhare	Zühara	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare
Sunhar	Zunharre	Lexantzü-Zunharre	Lichans-Sunhar
Sunharrete	Zunharreta	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhy-Sunharrete
Tardets	Atharratze	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Trois-Villes	Iruri	Iruri	Trois-Villes
Undurein	Ündüreine	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Viodos	Bildoze	Bildoze-Onizepea (-a) (*)	Viodos-Abense-de-Bas

(*) Kontuan hartu behar da **(-a)** agertzen denean, amaierako **-a** ez dela itsatsia, artikulua baizik, hots: *Onizepea, Onizepean...*; baina *Onizepeko, Onizepera, Onizepetik...*

3) Eskualdeak

Herri izena	Herriaren izen ofiziala	Udalerria euskaraz	Udalerraren izen ofiziala
Haute-Soule (Ia) / Basabürüa (-a) (*)			
(*) <i>Basabürüa, Basabürüan...; baina Basabürüko, Basabürütik...</i>			
Val Dextre (Ie) / Ibarresküin			
Altzabeheti	Alçabéhety	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Altzai	Alçay	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Aloze	Alos	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Arhane	Arhan	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Gamere	Camou	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Lakarri	Lacarry	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Onizegaine	Abense	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Sarrikotagaine	Charritte-de-Haut	Lakarri-Arhane-Sarrikotagaine	Lacarry-Arhan-Charritte-de-Haut
Ziboze	Sibas	Aloze-Ziboze-Onizegaine	Alos-Sibas-Abense
Zihiga	Cihigue	Gamere-Zihiga	Camou-Cihigue
Zunharreta	Sunharrete	Altzai-Altzabeheti-Zunharreta	Alçay-Alçabéhety-Sunharrete
Val Senestre (Ie) / Ibarrezker			
Astüe	Restoue	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Atharratze	Tardets	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Atherei	Athérey	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Etxebarre	Etchebar	Etxebarre	Etchebar
Hauze	Haux	Hauze	Haux
Iruri	Trois-Villes	Iruri	Trois-Villes
Larraine	Larrau	Larraine	Larrau
Lexantzü	Lichans	Lexantzü-Zünharre	Lichans-Sunhar
Ligi	Licq	Ligi-Atherei	Licq-Athérey
Liginaga	Laguinge	Liginaga-Astüe	Laguinge-Restoue
Montori / Berorize	Montory	Montori / Berorize	Montory
Sorholüze	Sorholus	Atharratze-Sorholüze	Tardets-Sorholus
Urdatz / Santa Grazi	Sainte-Engrâce	Urdatz / Santa Grazi	Sainte-Engrâce
Zunharre	Sunhar	Lexantzü-Zünharre	Lichans-Sunhar
Basse-Soule (Ia) ou Barhoue (Ia) / Pettarra (-a) (*)			
Ainharbe	Aïnharp	Ainharbe	Aïnharp
Arüe	Aroue	Arüe-Ithonrotze-Olhaibi	Aroue-Ithonrots-Olhaïby
Berroeta	Berraute	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Berrogaine	Berrogain	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Bildoze	Viodos	Bildoze-Onizepea (-a) (**)	Viodos-Abense-de-Bas
Domintxaine	Domezain	Domintxaine-Berroeta	Domezain-Berraute
Erribareita	Rivareyte	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte
Etxarri	Etcharry	Etxarri	Etcharry
Ezpeize	Espès	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Ithonrotze	Ithonrots	Arüe-Ithonrotze-Olhaibi	Aroue-Ithonrots-Olhaïby
Jeztaze	Gestas	Jeztaze	Gestas
Larrabile	Larrebbeu	Ürrustoï-Larrabile	Arrast-Larrebbeu
Larrori	Larrory	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Larüntze	Laruns	Berrogaine-Larüntze	Berrogain-Laruns
Lohitzüne	Lohitzun	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq
Mendibile	Mendibieu	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Mitikile	Moncayolle	Mitikile-Larrori-Mendibile	Moncayolle-Larrory-Mendibieu
Oihergi	Oihergi	Lohitzüne-Oihergi	Lohitzun-Oyhercq
Olhaibi	Olhaïby	Arüe-Ithonrotze-Olhaibi	Aroue-Ithonrots-Olhaïby

Onizepea (-a)	Abense-de-Bas	Bildoze-Onizepea (-a)	Viodos-Abense-de-Bas
Ospitalepea (-a)	Hôpital-Saint- Blaise (L')	Ospitalepea (-a)	Hôpital-Saint-Blaise (L')
Ozaraine	Osserain	Ozaraine-Erribareita	Osserain-Rivareyte
Sarrikotapea (-a)	Charritte-de-Bas	Sarrikotapea (-a)	Charritte-de-Bas
Sohüta	Chéraute	Sohüta	Chéraute
Ündüreine	Undurein	Ezpeize-Ündüreine	Espès-Undurein
Ürrüstoi	Arrast	Ürrüstoi-Larrabile	Arrast-Larrebieu

(**) Kontuan hartu behar da (-a) agertzen denean, amaierako -a ez dela itsatsia, artikulua baizik, hots: *Onizepea, Onizepean...*; baina *Onizepeko, Onizepera, Onizepetik...*

Arbailles (les)Arbaila: Arbaian, Arbaialatik, Arbailara

Grande Arbaille (la) / Arbaila Handia (-a) (*)

(*) *Arbaila Handia, Arbaila Handian...*; baina *Arbaila Handiko...*

Arrokiaga	Roquiague	Arrokiaga	Roquiague
Doneztebe	Saint-Etienne	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Gotaine	Gotein	Gotaine-Irabarne	Gotein-Libarrenx
Idauze	Idaux	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Irabarne	Libarrenx	Gotaine-Irabarne	Gotein-Libarrenx
Mendi	Mendy	Idauze-Mendi	Idaux-Mendy
Mendikota	Menditte	Mendikota	Menditte
Ozaze	Ossas	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare
Zalgize	Sauguis	Zalgize-Doneztebe	Sauguis-Saint-Etienne
Zühara	Suhare	Ozaze-Zühara	Ossas-Suhare

Petite Arbaille (la) / Arbaila Txipia (-a) ()**

(**) *Arbaila Txipia, Arbaila Txipian...*; baina *Arbaila Txipitik, Arbaila Txipiko...*

Altzürükü	Aussurucq	Altzürükü	Aussurucq
Garindaine	Garindein	Garindaine	Garindein
Muskildi	Musculdy	Muskildi	Musculdy
Pagola	Pagolle	Pagola	Pagolle
Urdiñarbe	Ordiarp	Urdiñarbe	Ordiarp